

de woonplaats van dezen spreker deed de overheid dit ook in de *zeldzame* gevallen dat een geneeskundig attest werd verlangd.

Onze wet op het Lager Onderwijs verlangt alleen een geneeskundige verklaring als een kind geheel moet worden vrijgesteld van de verplichting om een school te bezoeken. Reeds het feit, dat dit geval uitdrukkelijk wordt genoemd, bewijst, dat de wetgever zulk een verklaring *niet* verlangt ter rechtvaardiging van gewoon schoolverzuim. Toch vragen sommige onderwijzers — ook al om „gedekt” te zijn — in zulke gevallen een „bewijs”. Dit zou niet worden verlangd, als „Onderwijs” ervoor moest betalen. Nu wordt of de dokter lastig gevallen om onnoodig en onbetaald werk, of de vader genoodzaakt tot onnoodige onkosten, nog afgezien van de onaangenaamheden, die voor den arts ontstaan bij pogingen der ouders om den onderwijzer half of geheel te bedriegen, en daarbij den arts tot medeplichtige te maken. Aan deze lasten is slechts te ontkomen door attesten bij schoolverzuim te weigeren, of, als „Onderwijs” beweert niet er buiten te kunnen, vooraf betaling van het attest door de overheid te bedingen.

PINKHOF.

INGEZONDEN.

DE ALGEMEENE VERGADERING.

In de algemeene vergadering heb ik bij de behandeling van de voorstellen van het hoofdbestuur, zoo weinig en zoo kort mogelijk het woord gevoerd. Het doel moest zijn aannemen, voor- en tegenstanders gelegenheid te geven om hun meening kenbaar te maken.

Het beeld, dat ten slotte bij ons nableef, acht ik in het verslag van prof. VAN RIJNBEEK niet zuiver nagetrokken.

De afgevaardigden en overige leden hebben duidelijk den indruk gekregen, dat de voorstellen door het geheele hoofdbestuur goed overdacht en doorgedacht waren.

Mannen als KLINKERT, ALDERSHOFF en HAMAKER hebben, elk op zijn wijze en op onderscheiden gronden, getoond, dat de voorstellen hun eigen waren, en niet maar zoo uit anderer hand aanvaard. Dit is de groote winst der algemeene vergadering. Met op drie na algemeene stemmen werd de meening van het hoofdbestuur gedeeld en besloten twee vergaderingen aan de voorstellen te wijden, zoodat in eersten aanleg van gedachten kon worden gewisseld, in tweeden aanleg de besluiten zouden kunnen vallen.

Nog steeds wordt onder waarschuwing hoe „meesleepend” toch die voorzitter wel is, doorgehamerd op: „de voorstellen zijn onvoldoende voorbereid”. Over dat „meesleepende” heeft collega LEYDESDORFF in de vergadering een juist woord gesproken, en het van het legendarische ontdaan. Was prof. VAN RIJNBEEK niet in de zaal, toen collega LEYDESDORFF sprak? In de herhaling: de voorstellen zijn onvoldoende voorbereid, ligt suggestieve kracht, die voor velen werken mag, als argumenten in den steek laten. Het hoofdbestuur heeft mijns inziens den juisten weg gekozen. De vorm, waarin het de voorstellen bracht, heeft voor de eerste behandeling in de algemeene vergadering goeden dienst gedaan. Nu kan, voor de tweede vergadering, de uitwerking in onderdeelen geschieden. En prof. VAN RIJNBEEK kan gerust zijn; ook die zal komen.

Hij acht mijn kracht meer gelegen in het aangeven van de groote lijnen dan in de uitwerking van de deelen. Ik zou op deze opmerking niet ingaan, ware het niet, dat het hier mijn werk voor anderen geldt. Ik vond het onaangenaam daarover te moeten spreken. Maar ik moet vragen: was ik in den crisistijd, toen ik toonen wilde wat onze Maatschappij als organisatie in die bange dagen vermocht, zoo onbekwaam om vele onderdeelen in regelingen, zonder eenig voorbeeld uit te werken? Ik heb geen lust, meer aan te voeren. Wat nood, schiet ik in iets te kort, er is immers een geheel hoofdbestuur met veelzijdige kennis en een opgewekte lust tot medewerking. Het

hoofdbestuur, niet ik, zal straks een nadere uitwerking indienen, zooals het hoofdbestuur ook stond in de algemeene vergadering met *zijn* voorstellen.

Laat men deze nadere uitwerking afwachten.

Niet *ik* breng de maatschappij tot uiteenbarsting. Ik heb de vaste overtuiging, dat allen dat straks zullen erkennen. Laat elk maar goed uit zijn oogen leeren zien. Maar als ooit zulk een uiteenbarsting zou kunnen dreigen, en daarmede de inzinking van onzen stand, dan zal het zijn door enkelen, die om eigen belang of om groepsbelang, heil in verdeeling zien.

Ik hoop, dat wij straks ons allen kunnen verheugen in wat voor de maatschappij bereikt is. Ik heb in die maatschappij geen andere eerezucht gehad, dan iets te mogen bijdragen om aan haar, aan onzen stand, de plaats in het openbare leven te verzekeren, die haar toekomt; niet om uiterlijken schijn van invloed, maar om haar in staat te stellen haar geheele taak te volbrengen en haar roeping te vervullen. Is naar ik hoop binnen niet te langen tijd de maatschappij voor die taak gestevidg, zijn haar organisaties in werking en is het overleg met de Regeering ten einde, dan moge men mij van de plaats ontslaan, die ik alleen ingenomen heb, omdat ik meende er wat goeds voor onzen stand en haar vertegenwoordigend lichaam te kunnen doen.

Den Haag, 18 Juli 1920.

A. SIKKEL AZN.

KRENKING VAN OFFICIEREN VAN GEZONDHEID.

Het opschrift van mijn ingezonden stukje in het nummer van 10 dezer, waarop collega WOLTERSON zijn repliek bouwt, is niet van mij (ik zond het zonder opschrift in), doch van de redactie. Het woord belasting zou ik zelf vermeden hebben. Wel sprak ik van ongestaafde en krenkende bewering; klaarblijkelijk beschouwt collega WOLTERSON zijn gelaakte woorden niet als zoodanig. Bij zulk een verschil in appreciatie moet ik er van af zien, langs dezen weg hierover verder te discussieeren.

Zaandam, 19 Juli 1920.

B. EISENDRATH.

SPOORWEGARTSEN.

Begrijp ik de ingezonden artikelen goed dan heeft het bestuur van de Maatschappij bakzeil gehaald, en durft zij in de spoorwegartsenkwestie niet recht door zee gaan. Wat kunnen nu wij niet-spoorwegartsen doen, om het hoofdbestuur te dwingen tot een ruitelijke verklaring: vrije-artsen keuze, óf vrije-artsen keuze met uitzonderingen? In het laatste geval is het principe over boord, en heeft de Maatschappij haar beginsel verloochend. Laten de niet-spoorwegartsen gezamenlijk opmarcheeren, en de Maatschappij voor de keus stellen: *voor de vrije artsenskeus zonder uitzonderingen, anders gaan wij er allen uit.* Zoo we dit gezamenlijk doen, kan de Maatschappij ons toch niet straffen met verlies van de fondspraktijk, omdat in de lacunes toch door haar niet kan worden voorzien. Wie pakt deze zaak aan?

Utrecht, 19 Juli 1920.

G. F. GEZELLE MEERBURG.

STEUN AAN DUITSCHE GELEERDEN.

Naar aanleiding van den oproep in het *Tijdschrift* (bldz. 91) ontving ik tot heden van: dr. H. H. VAN E. te H. f 25; dr. C. DE L. te A. f 25; dr. H. J. H. te 's-G. f 50; dr. V. te U. f 10; prof. VAN Z. te S. f 15; dr. VAN DER B. te A. f 12,50; dr. TEN B. te T. f 25, tezamen f 162,50.

Den Haag.

J. KOOPMAN, Frankenslag 2.